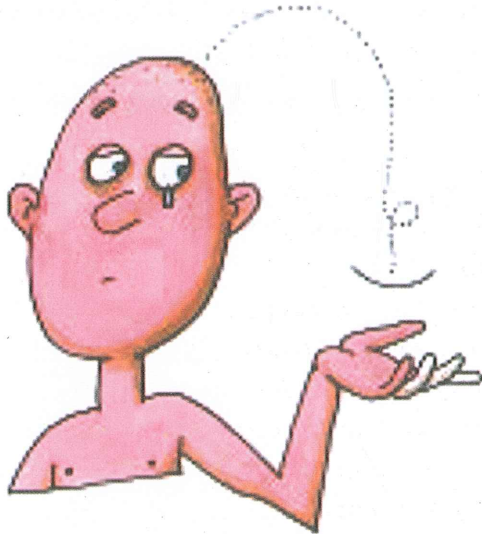

Ecz. Berna ÇİZMECİOĞLU

SAÇ KAYBI

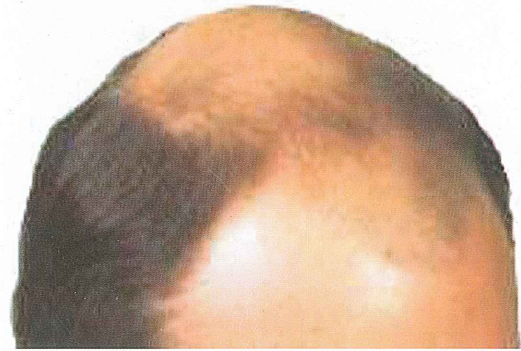
Kişinin genel sağlık durumu, saç sağlığını da etkilemektedir; örneğin beslenme ve dolaşım sistemi fonksiyonlarının herhangi bir şekilde bozulması saç büyümesini olumsuz olarak etkiler. Saç dökülmesi mevsime ve kişiye göre değişiklik gösterebilir. Bununla beraber günlük 60 ile 100 saç telinin dökülmesi normal kabul edilir.

Tıbbi adı Alopecia olan saç kaybı, nedenlerine göre çeşitlilik gösterir. En sık görüleni erkeklik hormonu nedeniyle ortaya çıkan saç dökülmesidir ve erkeklerde sıkça görülen kelliğe neden olur. (Alopecia Androgenetica)

• Alopecia Androgenetica:

Erkeklik hormonuna bağlı olarak saçlar dereceli olarak inceler ve kafa derisinde herhangi bir enflamasyon veya iz oluşmadan saç kaybı meydana gelir. Bu rahatsızlık genellikle kalıtsaldır. Erkeklerde çok sık görülmekle beraber menapoz dönemindeki kadınlarda da görülebilmektedir. Saç dökülmesi kafanın üst bölümünden veya alından başlar.

Alopecia Androgenetica da saç anajen evreyi kısa süreli yaşar. Zamanla foliküller tamamen saç üretimini durdururlar ve tüm kafa bölgesi kel olur. Bu durumun köklü sebepleri kimyasal reaksiyonlardır. Testesteron ve sebum arasındaki reaksiyon sonucu dihidrotestesteron (DHT), olarak bilinen bir türev üretir ve bu doğal olarak deri tabakasındaki yağın

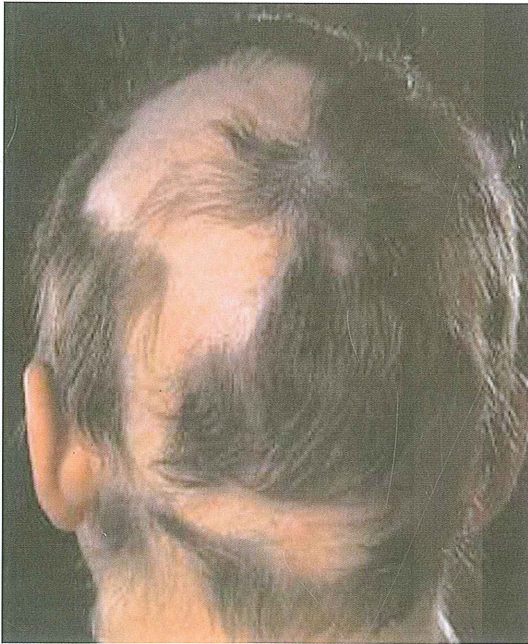
gizlenmesine sebep olur. DHT saç folikülüne girer ve genetik olarak saç kaybına uygun olmasa bile kimyasal reaksiyonuyla saç folikülünü ve kökünü imha eder.

Alopecia Areata:

Bu rahatsızlıkta saç, değişik yaygınlıkta dökülür. Bazı hastalarda birkaç oval kel bölge varken bazılarında birkaç tutam saç hariç tüm kafa derisinde saç dökülmesi söz konusudur.

Vakalar genellikle kalıtımla, stresle veya herhangi bir hastalığın bünyeyi zayıf düşürmesiyle ilişkilendirilmektedir. Bu durum her yaşta ortaya çıkabilir ve genellikle genç yaştakilerde daha sık görülür. Herhangi bir cins ayrımı yoktur. Genellikle kafa derisinde ortaya çıkar ancak vücudun kıl çıkan herhangi bir bölgesinde de görülebilir.

İlerleyici ve tüm saçlı deriyi kapsayan tipi ise Alopecia Capitis Totalis ismiyle anılır.

Alopecia Capitis Totalis:

Saç dökülmesi tüm kafa derisinde görülür. Bu kadar geniş çaplı saç dökülmesinin bilinen bir sebebi yoktur. Saç folikülleri derinin altında yaşamaya devam ederler ve herhangi bir zamanda saç büyümesi imkanı vardır.

Alopecia Universalis:

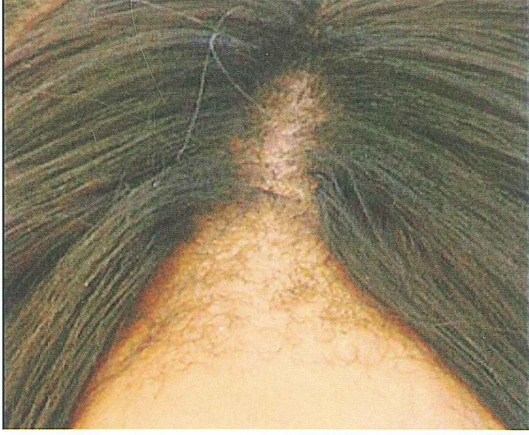
Kıl kaybı tüm vücutta olursa bu isimle anılır.

Diffuse Alopecia (Kadın Tipi Kellik):

Diffuse Alopecia kadınlarda yıllar geçtikçe saç tellerinin incilmesi ile ortaya çıkar. Buna neden olan geniş birçok sebep mevcuttur ve spesifik olarak tanımlanmış probleme tıbbi önerilerde bulunulabilir. Stres ve hormonal dengesizliğin bu duruma yol açan faktörler olduğu düşünülmektedir. Özellikle perma ve boyama gibi bazı saç şekillendirmelerinin ve yanlış kullanılan kozmetik ürünlerinin saç gövdesinin büyümesi üzerinde olumsuz etkileri vardır.

Traction Alopecia:

Traction Alopecia kadınlarda çok fazla stresin saç üzerinde oluşturduğu baskı nedeniyle ortaya çıkar. Ayrıca sık saç taramanın, takılan tokaların, saç şekillendirici maşaların ve saç kurutma makinesi ile saç kurutmanın sonucu olabilir.

• Alopecianın sık görülen diğer türleri:

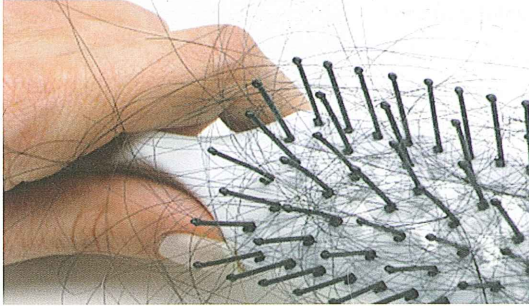
Cicatricial Alopecia: Dermatozlarda lezyonun bıraktığı iz veya yaranın neden olduğu saç kaybı.

Alopecia Senilis: Yaşlılıkla beraber görülen ve normal olan saç kaybı.

Alopecia Adnata: Doğuştan hiç saç olmaması.

• Trichotillomania:

Psikolojik bir rahatsızlık sonucu görülen saç kaybıdır. Kişi bir veya birkaç saç teli ile sürekli oynayarak kopmasına neden olur. Gözle görülür derecede saç kaybı ile sonuçlanacak şekilde devam edebilir. Strese bağlı olarak saç yolma davranışı artabilir.

Teşhis:

Saç dökülmesi şikayeti ile birlikte sorgulanması gereken hususlar şunlardır:

- Kalıtmı mı ilgilidir?
- Bir deri hastalığına mı bağlıdır?
- Hormonal dengesizlik sonucu mudur?
- Beslenme bozukluğu, vitamin ve mineral eksikliği mi etkindir?
- Kullanılan ilaçlara mı bağlıdır?

Tedavi:

Saç dökülmesinin tedavisinde öncelikle kişinin fizyolojik bir rahatsızlığın olup olmadığı araştırılmalıdır. Çeşitli deri hastalılarının da saç dökülmesine neden olabileceği göz önünde bulundurularak teşhise uygun tedavi yöntemi izlenmelidir.

Alopecia Androgenetica-erkeklik hormonuna bağlı olarak görülen saç dökülmesinde ise androjenin hedef organlarda yarışmalı olarak inhibe edilmesi için kullanılan ilaçlar veya saç büyümesini uyarıcı etkisi olan ilaçlarla tedavi alınabilir.

Bunların yanı sıra saçların gelişimine katkı sağlayan, vitamin ve mineral içeren, besleyici özelliği olan ürünler tavsiye edilebilir.